

Folkhälsomyndigheten

Säkerhetsdatablad smittämnen – Hepatit C-virus

Syfte

Säkerhetsdatablad för smittämnen är en vägledande publikation som beskriver egenskaper hos humanpatogena smittämnen och ger rekommendationer för hantering av dessa i en laboratoriemiljö. Säkerhetsdatabladens fokus är agens i sig samt de risker som förknippas med smittämnet. För mer information om sjukdomar, inklusive uppgifter om diagnostik, hänvisas till Folkhälsomyndighetens sida ”Smittsamma sjukdomar A – Ö” [1].

[Smittsamma sjukdomar A-Ö \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se)

Målgrupp

Dokumentet har tagits fram av Folkhälsomyndigheten och kan fungera som informationsresurs för både den egna personalen och som informationskälla när myndigheten är rådgivande till landets övriga mikrobiologiska laboratorier eller motsvarande verksamheter. Säkerhetsdatabladet kan också användas av annan personal än laboratoriepersonal från organisationer som i sitt yrkesutövande kommer i kontakt med smittämnen.

Namn

Hepatit C-virus.

Akronym

HCV.

Riskklass

3 [2].

Sjukdom

Hepatit C, hepatit.

Den akuta infektionen är ofta asymtomatisk, men en del kan drabbas av symtom som feber, trötthet och aptitlöshet. I omkring 30 procent av fallen läker infektionen ut spontant inom ett halvt upp till ett år efter smittotillfället [1, 3].

Majoriteten av de som smittas utvecklar en kronisk infektion, där inflammation i levern leder till en tilltagande fibros som med tiden kan övergå till levercirros. Vid utvecklad cirros finns risk för utveckling av levercancer [3, 4].

Läkemedelsbehandling ges vid både akut och kronisk hepatit C [1, 4].

Sjukdomen är allmänfarlig, anmälningspliktig och smittspårningspliktig enligt smittskyddslagen. Inträffade fall anmäls till smittskyddsläkaren i regionen och till Folkhälsomyndigheten.

Allmän information

Hepatit C-virus tillhör familjen Flaviviridae, genus Hepacivirus. Viruset upptäcktes 1989, är cirka 50 – 80 nm stort, höljeförsett och har ett enkelsträngat positivt RNA-genom. Det delas in i sex huvudsakliga genotyper som har olika geografisk spridning [5, 6, 7].

Infektionsdos

Okänd [8].

Smittvägar, naturligt

Hepatit C-virus sprids via blod, exempelvis vid användning av orena injektionssprutor eller via transfusion med blodprodukter som inte screenats för viruset. I Sverige screenas sedan 1992 allt blod som används för transfusion. I sällsynta fall kan viruset även spridas vid sexuell kontakt [1, 3].

Inkubationstiden varierar vanligen mellan en till fyra månader [1].

Smittvägar, övrigt

Flera fall av arbetsrelaterad smitta finns rapporterade, främst för sjukvårds- och laboratoriepersonal. Vanligen sker smittan genom att man kommer i kontakt med smittat blod, exempelvis via stick- och skärskador eller genom stänk i mun eller ögon [9, 10].

Exempel på fall av arbetsrelaterad smittspridning

USA 1992

- Händelse: 29-årig medicinsk praktikant sticker sig på en intravenös kateter från en patient infekterad med hiv och HCV.
- Utgång: Praktikanten får hiv post-expositionsprofylax. Två veckor efter exponeringen utvecklar praktikanten akut HCV-infektion men testar negativt för hiv. Behandling av HCV-infektionen inleds efter åtta månader då mätbart HCV RNA kvarstår. Efter avslutad behandling uppnår praktikanten så kallad sustained virological respons, vilket innebär botad infektion [11].

Italien, före 1998

- Händelse: Laboratiemedarbetare får blod i ögat i samband med att flera öppna rör slängs i avfallsbehållare. Bland rören fanns minst sex stycken från hiv-infekterade patienter. HCV-status hos dessa var okänd.

- Utgång: Medarbetaren sköljde ögat omedelbart och fick postexpositionspylax för hiv, men endast med ett läkemedel. Medarbetaren utvecklade kort därefter både hiv och hepatit C [12].

Dekontaminering

Hepatit C-virus är känsligt för UV-ljus, värme (60 °C i 10 minuter) och desinfektionsmedel som glutaraldehyd och fenolföreningar [8, 13].

Viruset är relativt instabilt, men kan överleva i rumstemperatur i intorkad plasma åtminstone 16 timmar [8].

Bioriskaspekter och särskilda skyddsåtgärder

Hepatit C-virus är ett smittämne i riskklass 3 enligt Arbetsmiljöverkets författningssamling. All hantering av, eller arbete med, smittämnet ska ske enligt givna föreskrifter [2].

[Risker i arbetsmiljön \(AFS 2023:10\), föreskrifter \(av.se\)](#)

För regelverk kring transport, se publikationen ”Packa provet rätt”:

- [Packa provet rätt \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

För mer information se, Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om transport av farligt gods på väg och i terräng:

- [Föreskrifter om transport av farligt gods på väg och i terräng \(ADR-S\) \(msb.se\)](#)

IATA:s (International Air Transport Association) Dangerous Goods Regulations:

- [Dangerous Goods Regulations \(DGR\) \(iata.org\)](#)

Det finns inget vaccin mot hepatit C [1].

Referenser

1. Smittsamma sjukdomar A – Ö; Tillgänglig på: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/smittsamma-sjukdomar/>
2. AFS 2023:10; Tillgänglig på: <https://www.av.se/arbetsmiljoarbete-och-inspektioner/publikationer/foreskrifter/afs-202310>
3. Fact sheet Hepatitis C; Tillgänglig via: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/hepatitis-c>
4. RAV HCV Behandlingsrekommendation 2023; Tillgänglig på: <https://www.sls.se/RAV/Rekommendationer/Hepatit-C-virus/>
5. Hui-Chun Li, et. al. Hepatitis C Viral Replication Complex. Viruses 2021 Mar; 13(3): 520

6. Che C. Colpitts, et. al. Hepatitis C Virus Entry: An Intriguingly Complex and Highly Regulated Process. Int J Mol Sci. 2020 Mar; 21(6): 2091
7. Jean Dubuisson, et. al. Virology and cell biology of the hepatitis C virus life cycle – An update. Journal of Hepatology, Vol 61, Issue 1, Supplement, November 2014, p S3 – S13
8. Pathogen Safety Data Sheets; Tillgänglig på: <https://www.canada.ca/en/public-health/services/laboratory-biosafety-biosecurity/pathogen-safety-data-sheets-risk-assessment.html>
9. Anne C. Moorman et. al. Testing and Clinical Management of Health Care Personnel Potentially Exposed to Hepatitis C Virus – CDC Guidance, United States, 2020. Morbidity and Mortality Weekly Report (MMWR) July 24, 2020/69(6);1-8
10. N. Wurtz et. al. Survey of laboratory-acquired infections around the world in biosafety level 3 and 4 laboratories. Eur J Clin Microbiol Infect Dis 35, 1247 – 1258 (2016)
11. Mark S. Sulkowski et al. Needlestick Transmission of Hepatitis C. JAMA, May 8, 2002, Vol 287, No 18, 2406 – 2413
12. Giuseppe Ippolito et. al. Simultaneous Infection With HIV and Hepatitis C Virus Following Occupational Conjunctival Blood Exposure. JAMA. 1998;280(1):28
13. Stephanie Pfaender et. al. Mechanisms of Methods for Hepatitis C Virus Inactivation. Applied and Environmental Microbiology. Vol 81, no 5

Ansvarsfriskrivning

Informationen i detta säkerhetsdatablad har sammanställts från faktagranskade litteraturkällor. Vi vill ändå påminna om att nya risker med dessa smittämnen kan upptäckas och att informationen i detta säkerhetsdatablad inte kan garanteras vara ständigt uppdaterad.

© Copyright Folkhälsomyndigheten 2025